

Foto: archív KSLS

str.
10

Deti a história

Foto: archív MŠ

str.
11

Mikuláš v MŠ

Foto: Katarína Moravová

str.
13

Dobročinná krabíčka
eLSe klubu...

ÚVODNÍK

Vážení spoluobčania,

prihovám sa Vám v tomto predvianočnom čase, aby som Vás informoval o tom, čo sa nám v roku 2021 podarilo dosiahnuť a zrealizovať v Liptovských Sliačoch a čo nás čaká na budúci rok. Je mi ľúto, že náš rodinný aj kultúrno-spoločenský život stále ovplyvňuje pandémia a my sa nemôžeme plnohodnotne podieľať na verejnom živote. No i napriek sťaženým podmienkam, ktoré prežívame môžeme s radosťou povedať, že rok 2021 bol pre našu obec veľmi úspešný. Podarilo sa nám zrealizovať a dosiahnuť mnoho dôležitých vecí, ktoré zlepšia kvalitu života pre všetkých našich občanov. Predovšetkým nás čaká 22. 12. 2021 kolaudácia rekonštrukcie zdravotného strediska, ktoré bude ďalšou reprezentatívnou dominantou našej obce. Vnútorne priestory majú špičkovú úroveň a ja sa teším na to, ako ich budú naši spoluobčania využívať. Do konca januára 2022 by mali byť presťahovaní všetci lekári do priestorov zdravotného strediska. Radosť mi však prináša aj to, že sme uspeli v žiadosti voči štátnym inštitúciám o dotáciu na zberný dvor, pretože jeho realizácia je našou veľkou prioritou. V prvej žiadosti, ktorá bola úspešná sme dostali traktor, vlečku, posýpač a radlicu na odhŕňanie snehu vrátane veľkokapacitných kontajnerov na odpad. Tento rok sme z Ministerstva životného prostredia dostali nenávratnú dotáciu **285 000 €** na vybudovanie zberného dvora. Zberný dvor sa vybuduje na pozemku, ktorý obec odkúpila tento rok v Strednom Sliači o výmere 2,5 ha. Som presvedčený, že táto investícia za **50 000 €** bola rozumná pre budúcnosť obce. V priestore zberného dvora budú pracovať dvaja zamestnanci, ktorí budú triediť odpad. Vedľa zberného dvora bude kompostáreň, kde sa bude vyvážať pokosená tráva a biologický odpad. Na tomto pozemku sa plánuje vybudovať aj hala obecného podniku, kde budú parkovať všetky obecné stroje a zariadenia. Bude tam aj záchytné parkovisko, umývačka pre osobné aj nákladné automobily a sklad posypového materiálu pre obec. Získaná dotácia na zberný dvor, zaväzuje vedenie obce ukončiť tento projekt do konca mája 2022. Som veľmi rád, že sa tak odstránia všetky kontajnery a odpad, ktorý je za obecným úradom. Ďalej musím podotknúť dôležitú vec, že firma T-mobile bude v roku 2022 realizovať rozšírenie optickej internetovej siete a obecný úrad rozmiestni po celej obci kamery. Ďalej ma veľmi teší, že naša obec na základe žiadosti, získala dotáciu z Envirofonde SR na zateplenie kultúrneho domu a obecného úradu vo výške **185 000 €**. Zateplená je len západná časť hlavného pohľadu kultúrneho domu a stena vchodu do obecného úradu. Ostatné časti kultúrneho domu aj obecného úradu, je len omalovaný pôvodný brizolit. Stena kultúrneho domu od pošty vlhne a suterén je v dezolátnom stave. V tomto schválenom projekte vymeníme všetky vchodové dvere, zateplíme fasádu kultúrneho domu a obecného úradu, vymeníme parkety v KD, vymeníme zvodý a žľaby dažďovej vody. Popri tomto projekte zhotovíme novú striešku a schodisko na vstupe do obecného úradu a vybudujeme oddychovú zónu s altánkom v priestoroch za obecným úradom,

pokračovanie na str. 2

pokračovanie zo str. 1

kde bude vstup cez stredné dvere kultúrneho domu. Z vlastných finančných prostriedkov sme zrealizovali v materskej škole v Nižnom Sliači nový altánok pre našich najmenších a zakúpili sme pre nich bezúdržbovú preliezkovú zostavu za 8000€. Vedenie obce pokračovalo aj v rozvoji individuálnej bytovej výstavby vo všetkých častiach našej obce. Teší ma, že sa dokončila realizácia rozvodov kanalizácie a vody na ulici Blážová v Nižnom Sliači, kde prebieha výstavba nových rodinných domov. V tomto roku bolo dokončené aj napojenie nových rozvodov kanalizácie a vody na ulici Pod kopanicami v Strednom Sliači pri novom cintoríne. Zrealizovalo sa vybudovanie automatickej tlakovej stanice na stabilizáciu tlaku vody v novej časti individuálnej stavebnej výstavby v Strednom Sliači, časť Nižné Hradky. Tu vznikajú nové dve ulice a ďalšia predlžujúca sa časť od konca ulice Horná Roveň k hore. Ďalšia projektová dokumentácia rozširuje ulicu Jozefa Hanulu v Strednom Sliači až pod horu.

Musím povedať, že obec má rozpracovaných viacero projektov, ktoré čakajú na realizáciu. Pokiaľ sa nezrealizuje výstavba kanalizácie, vody a elektriny na ulici Vyšné Skaliská – Vyšný Sliač, Nižné Hradky, Horná Roveň a ulica Jozefa Hanulu Stredný Sliač a ulica Pod Pivničiskom v Nižnom Sliači, nebude vedenie obce otvárať ďalšie úseky pre výstavbu rodinných domov. Tu musím spomenúť aj súkromného investora, ktorý na jar v roku 2022 začne s výstavbou nových domov v lokalite Zúbra v Strednom Sliači. Ďalším subjektom, ktorému sa v najbližšej dobe musíme venovať je Základná škola v Strednom Sliači. Dali sme vypracovať projekt na rekonštrukciu vstupnej pergoly, ktorá je v dezo-látom stave a taktiež sme zaslali na Ministerstvo školstva projekt a rozpočet na havarijný stav budovy dielni a vybudovanie chodníkov medzi jednotlivými budovami objektu. Rátame s tým, že v danom projekte sa zrealizujú aj všetky asfaltové povrchy v areáli školy. Milí spoluobčania, chcem spomenúť aj projekty, ktoré plánujeme zrealizovať na

budúci rok. Z ministerstva vnútra SR sme dostali dotáciu **30 000 €** na rekonštrukciu hasičskej zbrojnice v Strednom Sliači. Začneme robiť hneď ako nám to počasie dovoľí. Taktiež detské ihrisko na námestí v Strednom Sliači a chodník pre chodcov medzi Stredným a Vyšným Sliačom budeme realizovať, na základe dotácie finančných prostriedkov z Miestnej akčnej skupiny Stredný Liptov. Tieto projekty sme zaslali a čakáme na ich posúdenie a schválenie. Je toho veľa, čo nás budúci rok čaká a preto, bez dobrého kolektívu pracovníkov obecného úradu a podpory poslancov obecného zastupiteľstva, by sa projekty, ktoré som spomenul, veľmi ťažko realizovali. Patrí im všetkým moje veľké poďakovanie, za ich vynikajúcu prácu, vďaka ktorej sa naša obec môže neustále rozvíjať. Milí spoluobčania, na záver môjho príhovoru Vám zo srdca prajem požehnané vianočné sviatky a šťastný nový rok 2022. Verím, že bude pre Liptovské Sliače úspešný.

Mgr. Milan Frič
starosta obce

ZASADNUTIE OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Dňa 09.12.2021 sa konalo celodenné zasadnutie obecného zastupiteľstva. Hlavným bodom programu bolo schválenie rozpočtu obce na rok 2022 a schválenie všeobecne záväzných nariadení (VZN). Schválený rozpočet na budúci rok je uvedený na internetovej stránke obce. Z kapitálových výdavkov obec v budúcom roku plánuje spracovanie technických dokumentácií k stavbám v obci, vybudovanie chodníka medzi Stredným a Vyšným Sliačom, rekonštrukciu hasičskej zbrojnice v Strednom Sliači, zakúpenie auta na rozvoz stravy, vybudovanie detského ihriska, chodníka na novom cintoríne a iné. Bežné výdavky obce a rozpočtových organizácií zahŕňajú náklady na mzdy, odvody do poisťovní a na tovary a služby spojené s prevádzkou a údržbou obecných zariadení.

V bode kontrola plnenia uznesení kontrolór obce priblížil prítomným správu o stave uznesení k aktuálnemu dátumu.

V bode č. 4 bol prerokovaný Návrh plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2022. Činnosť hlavného kontrolóra je rozdelená do dvoch hlavných oblastí a to kontrolnú činnosť prípravu a tvorbu koncepčných a metodických materiálov. V rámci tematických kontrol v roku 2022 sa hlavný kontrolór zamera na kontrolu postupov pri správe miestnych daní a poplatkov v 1. polro-

ku 2022; kontrolu dodržiavania povinností obce v súvislosti s pandemiou COVID-19; kontrola stavu a vymáhania pohľadávok obce. Okrem toho sa kontrolor zaoberá aj ostatnými kontrolami, medzi ktoré patria: kontrola vybavovania sťažností a petícií doručených obci Liptovské Sliače; kontroly vykonávané na základe uznesení obecného zastupiteľstva obce Liptovské Sliače; kontroly vykonávané z vlastného podnetu, na základe poznatkov z vyhodnotenia písomných podaní, o ktorých sa hlavný kontrolor dozvedel pri výkone svojej činnosti.

V bode prevody nemovného majetku obce prítomní poslanci schválili predaj pozemku, parcela C-KN 1080/11 o výmere 35 m² z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je, že predmetný pozemok tvorí príslušenstvo k pozemku C-KN 1080/8, ktorej časť je využívaná ako predzáhradka k pozemku žiadateľky. Ďalej prítomní schválili predaj novovytvoreného pozemku parc. č. C-KN 4300/14 o výmere 207 m², ostatná plocha a novovytvorený pozemok parc. č. C-KN 4300/16, o výmere 19 m² pre Vodárenskú spoločnosť Ružomberok, a.s. Dôvodom hodného osobitného zreteľa je realizácia stavby „Liptovské Sliače – Stredný Sliač ATS + zásobovacie potrubie pre IBV“ v časti obce Stredný Sliač. Jedná sa o verejný záujem zásobovania obce pitnou vodou v nových

stavebných obvodoch, ktoré boli určené na zastavanie IBV.

Poslanci sa na rokovaní oboznámili so závermi auditu k individuálnej účtovnej závierke a konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2020. Podľa názoru nezávislého audítora, účtovné závierky poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie obce a výsledku jej hospodárenia. Podrobné správy audítora sú zverejnené v registri účtovných závierok.

Úprava rozpočtu obce č. 17/2021 zahŕňa zvýšenie príjmov a výdavkov o sumu 21 000 €. Ide o zvýšenie príjmov a výdavkov na vybudovanie altánku v MŠ a úpravy miezd a odvodov pre MŠ z dôvodu dofinancovania osobných a prevádzkových nákladov z transferu na novovzniknuté triedy predškôľakov. Účtovníčka obce informovala prítomných poslancov o vykonaných úpravách rozpočtu obce za mesiace 09, 10, 11/2021, ktoré boli vykonané v súlade s udeľným právomoci starostovi obce vykonať v odôvodnených prípadoch zmeny rozpočtu obce v priebehu rozpočtového roka podľa §22 internej smernice Zásady rozpočtového hospodárenia obce Liptovské Sliače. Tiež boli vykonané úpravy rozpočtu obce na účelovo určené prostriedky poskytnuté zo štátneho rozpočtu.

V bode VZN č. 3/2021 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy MŠ a škol-

ských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Liptovské Sliače poslanci určili výšku dotácie na rok 2022 na prevádzku a mzdy materskej školy a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Liptovské Sliače (školský klub detí, centrum voľného času, školská jedáleň, materská škola).

Predmetom VZN č. 04/2021 je úprava práv a povinností pri poskytovaní jednorazového finančného príspevku pri narodení dieťaťa. Jednorazový finančný príspevok pri narodení dieťaťa, ktorý sa vypláca oprávnenej osobe pri splnení podmienok pre poskytnutie tohto príspevku poskytne obec Liptovské Sliače za účelom hmotnej podpory a pomoci pri výkone rodičovských práv a povinností. Jednorazový finančný príspevok pri narodení dieťaťa je nenávratná finančná pomoc, na jeho poskytnutie nevzniká právny nárok v zmysle všeobecne záväzných predpisov Slovenskej republiky.

Dodatkom č. 3/2021 k VZN č. 2/2019 o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrady za sociálne služby v zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti obce sa upravuje § 8 Spôsob určenia sumy úhrady za stravovanie, vzhľadom k rastu cien surovín a režijných nákladov sa navyšuje cena stravnej jednotky pre klientov v ZpS a DSS a cudzích strávníkov. V bode č. 12 starosta obce informoval prítomných, že v súlade so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na projekt Zberný dvor Liptovské Sliače a článkom 13 ods. 1 „Zabezpečenie pohľadávky, poistenie majetku a zmluvné pokuty“ Prílohy č. 1 Zmluvy o poskytnutí NFP Všeobecné zmluvné podmienky, je obec povinná poskytnúť zabezpečenie k danému projektu blankozmenkou. Prítomní poslanci schválili zabezpečenie pohľadávky vo výške nenávratného finančného príspevku formou blankozmenky.

V ďalšom bode rokovania sa prítomní poslanci zaoberali žiadosťami centier voľného času, ktoré majú sídlo mimo našej obce o poskytnutie finančného príspevku na ich činnosť v roku 2022. Poslanci schválili poskytnutie finančných prostriedkov na záujmové vzdelávanie detí vo veku od 5 do 15 rokov s trvalým pobytom na území Obce Liptovské Sliače vo výške 25,00€ na jedno dieťa.

Poslanci na zasadnutí schválili plán zasadnutí na rok 2022, a to: 24. 02. 2022, 21. 04. 2022, 23. 06. 2022, 22. 09. 2022, 08. 12. 2022 – ustanovujúce zasadnutie OZ, 15. 12. 2022.

V bode žiadosti sa prítomní poslanci zaoberali žiadosťami občanov a organizácií.

Ocú

ROZPOČET OBCE NA ROK 2022 v €

PRÍJMY

Bežné príjmy:

Daňové príjmy	1 577 688
Nedaňové príjmy	456 421
Tuzemské transfery	939 634
Kapitálové príjmy	165 068
Finančné operácie príjmové	30 000

Spolu príjmy: 3 168 811

VÝDAVKY

Bežný rozpočet výdavkov:

Výkonné a zákonodarné orgány (obec)	491 324
Finančné a rozpočtové záležitosti	10 574
Iné všeobecné služby (matrika, evidencia obyvateľstva, RA)	6 900
Ochrana pred požiarmi a CO	16 183
Cestná doprava	29 484
Nakladanie s odpadmi	89 417
Rozvoj obcí	147 715
Verejné osvetlenie	21 311
Rekreačné a športové služby	58 841
Kultúrne služby	123 475
Vysielacie a vydavateľské služby	11 382
Náboženské a iné spoločenské služby	24 464
Predprimárne vzdelávanie – MŠ	316 871
Primárne vzdelávanie – ZŠ	604 013
Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne	2 600
Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne – ŠKD	70 024
Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne – CVČ	29 575
Vedľajšie služby v rámci primárneho vzdelávania – ŠJ pri ZŠ a MŠ	222 660
Staroba – ZpS DSS	526 988
Staroba – opatrovateľská služba	60 120
Sociálna pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi	10 425

Spolu bežný rozpočet výdavkov 2 874 346

Kapitálový rozpočet výdavkov

Výkonné a zákonodarné orgány (obec)	30 200
Ochrana pred požiarmi	50 000
Nakladanie s odpadmi	23 000
Cestná doprava	90 025
Všeobecná zdravotná starostlivosť CIZS	5 400
Rekreačné a športové služby	49 183
Náboženské služby	10 000
Primárne vzdelávanie – ZŠ	15 000

Spolu kapitálový rozpočet výdavkov 272 808

Výdavkové finančné operácie

Splátky úveru	21 657
---------------	--------

Spolu výdavky: 3 168 811

PRÁCE V OBCI

SLIAČANSKÉ OBECNÉ SLUŽBY, S. R. O., REGISTROVANÝ SOCIÁLNY PODNIK – PRVÝ ROK PREVÁDZKY

V januári 2021 ukončil výpoveďou prevádzku v Penzióne Prameň nájomca, súkromný podnikateľ. Vedenie obce a poslanci obecného zastupiteľstva stáli pred otázkou, dať penzión opäť niekomu do prenájmu, alebo skúsiť rozbehnúť činnosť vlastnými silami. Treba pripomenúť, že v tomto období vrcholila druhá vlna pandémie koronavírusu a zariadenia podobného typu boli zatvorené, alebo prevádzkovo obmedzené. Kompetentní sa rozhodli pre druhú možnosť a to zabezpečiť poskytovanie služieb prostredníctvom spoločnosti Sliačanské Obecné Služby, s. r. o., (ďalej len SOS) v prostredí sociálnej ekonomiky. Jediným spoločníkom a 100% vlastníkom SOS je Obec Liptovské Sliače. Sídлом SOS je Penzión Prameň.

Vo februári bol vymenovaný za konateľa Miroslav Hanula, ktorého úlohou bolo získať štatút registrovaného sociálneho podniku a po uvoľnení protipandemických opatrení začať prevádzku zariadenia. Pre získanie štatútu bolo potrebné podať administratívne pomerne náročnú žiadosť spolu s povinnými prílohami a ekonomickou analýzou a súčasne spĺňať prísne podmienky. Štatút bol firme udelený v apríli 2021. Na Slovensku je v súčasnosti 456 registrovaných sociálnych podnikov, pričom v okrese Ružomberok je ich len 8. Sociálny podnik vykonáva spoločensky prospešné služby na podporu regionálneho rozvoja, zamestnáva minimálne 30% znevýhodnených osôb a musí spĺňať aj iné zákonom stanovené podmienky. Odmenou za to sú vyrovnávacie príspevky

z úradu práce pre znevýhodnené osoby, ale aj niektoré iné výhody.

V SOS v súčasnosti na hlavný pracovný pomer pracuje 7 zamestnancov – konateľ, prevádzkár, hlavný kuchár, pomocná sila v kuchyni, chyžná, recepcná, vodič. Okrem pomocnej sily sú všetci zamestnaní na skrátený úväzok a okrem kuchárky sú všetci Sliačania. Zo siedmich zamestnancov je päť zdravotne znevýhodnených, čo je 71%. Účtovníctvo, svadobné hostiny, oslavy a pečenie pizze SOS zabezpečuje prostredníctvom dohôd o pracovnej činnosti, ktorých je 9, všetko sú to Sliačania.

SOS začali svoju činnosť po uvoľnení opatrení 1. júla 2021. V Penzióne Prameň sa v pracovné dni varia a rozvážajú obеды pre dôchodcov, denne je ich 50 až 60. Penzión taktiež poskytuje ubytovanie pre turistov, pracovníkov firiem alebo rodinných príslušníkov mladomanželov a oslávencov. V mesiacoch júl až september sa každý víkend konali v obci svadobné hostiny a iné oslavy, niekedy súčasne aj v kultúrnom dome aj v Prameni. SOS zabezpečovali v Prameni varenie a prevažne aj prestretie, obsluhu a celý priebeh hostiny, v kultúrnom dome sa starali o navarenie svadobného menu. Personálne to bolo náročnejšie obdobie.

SOS zabezpečuje od septembra po zlúčení ZŠ a MŠ aj rozvoz stravy zo školskej jedálne do materských škôl v Nižnom a Strednom Sliači.

Od októbra sa v Prameni peče a rozváža pizza, spočiatku vždy v piatok, sobotu a nedeľu. Od novembra až do od-

volania sa peče len v piatok a sobotu, pretože v nedeľu bol o pizzu veľmi malý záujem. S príchodom turistov to možno bude inak.

Z dôvodu zložitej pandemickej situácie, neexistencie vonkajšej terasy a situácie na pracovnom trhu sa doposiaľ nepodarilo sprevádzkovať bar a reštaurácia sa využíva len na organizovanie spoločenských akcií.

Z finančného hľadiska sú SOS stabilizované. Na rozbeh spoločnosti boli potrebné úverové zdroje, následná prevádzka spoločnosti je už financovaná z tržieb za poskytované služby a vyrovnávacích príspevkov z úradu práce. Podarilo sa splatiť aj polovicu z poskytnutého úveru. Po zavedení lockdownu je zabezpečenie financovania stále zložitejšie, ale zatiaľ sa darí z príjmov pokrývať všetky prevádzkové náklady.

SOS chcú aj naďalej plniť svoj hlavný cieľ, prevádzkovať obecnú budovu, poskytovať spoločensky prospešné služby, ktoré doteraz vykonávajú, prípadne podľa dopytu ich rozšíriť a zamestnávať najmä obyvateľov Liptovských Sliačov. V prípade záujmu o poskytované služby, obеды pre dôchodcov, denné menu pre domáчих aj pracovníkov pracujúcich v obci, ubytovanie, usporiadanie svadobných hostín a iných spoločenských osláv prosím kontaktujte:

e-mail penzionpramen.info@gmail.com,
mob. 0917 202 839.

Ing. Miroslav Hanula
riaditeľ sociálneho podniku
Sliačanské Obecné Služby

Priestory reštaurácie Prameň.

Foto: archív OcÚ

VOJTECH LITVA ZÍSKAL NAJvyšŠIE KRAJSKÉ OCENENIE

19. júna 2021 v Slovenskom komornom divadle v Martine odovzdali Ceny Žilinského samosprávneho kraja výnimočným osobnostiam, ktoré sa pričínili o rozvoj rôznych oblastí života, ovplyvnili a inšpirovali ľudí vo svojom okolí a dosiahli nemalé úspechy doma i v zahraničí. Desiaty ročník slávnostného ceremoniálu sa mal pôvodne uskutočniť v závere roka 2020, avšak pre prísne opatrenia bol niekoľkokrát odložený. Cenu a Pamätnú plaketu Žilinského samosprávneho kraja každoročne udeľuje krajská samospráva výnimočným osobnostiam z oblasti kultúry, športu, vedy či občianskej sféry, ktorí svojou prácou zlepšili životy ľudí vo svojom okolí, alebo ktorí sa zaslúžili o reprezentovanie kraja doma či v zahraničí. Nominácie posielala ve-

rejnosť, poslanci, ale i združenia a inštitúcie. Laureáti najvyšších krajských ocenení za rok 2020 si ceny prevzali z rúk predsedníčky ŽSK Eriky Jurinovej.

V trojici držiteľov Ceny ŽSK bol aj významný tanečný choreograf Vojtech Littva, ktorý má za sebou úspešnú kariéru ozdobenú mnohými úspechmi doma i na medzinárodnej scéne. Vojtech Littva, tanečník, choreograf a folklorista, rodák z Liptovských Sliačov spolupracoval na tvorbe rozhlasových a televíznych nahrávok, programov i filmov, pripravoval a režíroval folklórne festivaly, pričínal sa o rozvoj folklóru v Sliačoch i v liptovskom regióne. K udeleniu ocenenia srdečne blahoželáme!

A. Balážecová

Ocenenie pre Vojtecha Littvu.

Foto: archív OcÚ

Vojtech Littva prevzatie krajského ocenenia.

Foto: archív KSLS

BRONISLAVA KUBÁNKOVÁ – „NAŠA MAŤ“

Bronislava Kubánková, rodená Macková, sa narodila 23. novembra 1901 v Ludrovej pri Ružomberku. Bola z deviatich detí, ona jediné dievča.

Do Sliačov prišla v roku 1932. Rok na to ovdovela, manžel bol účtovník a zomrel nečakane v mladom veku. Ako vdova sama vychovala dve deti, dcéru Oľgu – učiteľku a syna Juraja – choreografa a tanečníka, veľkú osobnosť slovenskej kultúry.

Škola vo Vyšnom Sliači, ktorú spravovala, bola prvou štátnou školou v Liptove, Bronislava Kubánková bola riaditeľkou do roku 1967. V roku 2022 si pripomenieme 90. výročie od jej príchodu do Vyšného Sliača. Okrem tohto jubilea si v budúcom roku pripomenieme aj 35. výročie jej úmrtia.

Pani riaditeľka Kubánková svojím pôsobením, nielen v škole ale aj v obci priniesla veľké oživenie kultúry. Okrem pedagogickej činnosti režírovala viac než 30 divadelných hier a folklórne vystúpenia detí, mládeže i dospelých. Pripravovala hry z dedinského prostredia s prezentáciou sliačanských piesní, tančov i krojov. Divadelníci pod jej vedením účinkovali aj v Slovenskom národnom divadle v Bratislave, s hrami Krutohlavci (1937) a Hriešnica (1941). V Sliačoch v roku 1932 založila folklórnu skupinu a v roku 1949 detský národopisný súbor.

Bronislava Kubánková mala ťažký život, ale napriek tomu bola silná, energická, chápavá, vždy ochotná každému pomôcť. V dedine bola veľmi aktívna, radila ľuďom aj v úradných záležitostiach. Bola všestranná, bola pre ľudí lekárkou – ošetrovala ich, deti učila hygie, bola i právničkou – písala odvolania, vypisovala dokumenty. A robila to zadarmo a nezištne, v dedine ju volali „naša mať“.

Zomrela 13. júna 1987, pochovaná je v Ružomberku.

Z KRONIKY ŠKOLY (Z PERA B. KUBÁNKOVEJ)

Začiatok šk. roka 1932 – 1933

„Na tunajšiu štátnu ľudovú školu bola menovaná dočasnou správkyňou Bronislava Kubánková. Zaujala tu svoje miesto dňa 1. augusta 1932. Čo druhá učiteľská sila bola na školu menovaná Mária Komová. Dňa 1. septembra započalo sa vyučovanie. Započali sme ho slávnostným „Veni Sancte“, ktorého sa žiaci zúčastnili v plnom počte. Prázdniny sa pominuli, minul čas veselých zábav po voňavých horách a zelených pažitiach – všetko sa minulo jako sen.

Áno, jako osviežujúci sen, po ktorom s novými silami sa chytáme práce. Opäť len poldenné vyučovanie. Akože ináč? Ved' je spolu 146 žiakov a trieda veru veľmi malá pre toľkých šarvancov.“

Deň slovenských národných piesní (1933)

„Po tejto oslave sa žiaci i s mládežou z dediny odobrali do Skália – vršek to nad dedinou – kde za veľkej účasti poslucháčov boli spievané slovenské ľudové piesne. Túto slávnosť otvorila správkyňa školy Bronislava Kubánková prednáškou o ľudovej piesni. Bolo veľmi pekné nedeľné odopoludnie. Príroda len tak hýrila májovými krásami – lúče jarnieho slnka rozveselili každú tvár a naše milé slovenské piesne rozohriali srdcia všetkých prítomných. Akoby za spevu boli precitli naši dedinčania z ťažkých dŕm – pomaly sa spájali hlasy mládeže s traslavými hlasmi starších i starých, až konečne vyznela smes hlasov v jeden mohutný akord radosti a lásky k slovenskej piesni. Ach, škoda, prešľo, že len raz do roka býva máj...“

Po Novom roku (1934)

„Zase prežili sme jeden strastiplný rok – no – odplával, ako tie predošlé – do mora večnosti. Neželieme za ním, ale s vďačnou myslou obraciame sa k Tomu, ktorý nás na našej pozemskej púti

B. Kubánková s dcérou a vnučkou.

až potiaľ dovedol a len Jeho prosíme o pomoc pri ďalšej púti – pri ďalších prácach.“

zostavila: Alena Balážecová

Na nahrávke filmu Varúj v Prahe 1946.

S prvákmi v škole vo Vyšnejši, 1968.

Sliačania na súťaži rozhlasových hier v Prešove.

B. Kubánková s dcérou Oľgou a synom Jurajom.

B. Kubánková s učiteľkami O. Kubánkovou a E. Ružičkovou.

Bronislava Kubánková.

Členovia FSĽ Sliačanka pri hrobe B. Kubánkovej.

Foto: archív KSLS

DETI A HISTÓRIA SLIAČOV

V drevenici pri amfiteátri Pažite je umiestnená expozícia sliačanskej izby. V októbri 2021 ju navštívili chlapci a dievčatá z Materskej školy, z 5. a 6. triedy predškolského ročníka a deti zo 4. triedy. Kultúrna pracovníčka Alena Balážecová im porozprávala ako ľudia žili a bývali v minulosti. Ani

malí Sliačania sa nedali zahanbiť a aktívne sa zapájali do rozprávania. Návšteva týchto priestorov bola pre deti spretrením výchovno-vyučovacieho procesu.

A. Balážecová

Návšteva našich najmenších v dreveničke amfiteátra.

Foto: archív OcÚ

Mikuláš v MŠ.

Foto: archív MŠ

SLÁVNOSTNÝ DEŇ S MIKULÁŠOM V MŠ

Ako sa pomaličky blížil december, deti v MŠ sa začali pripravovať na návštevu Mikuláša. Zdobili si triedy, vyrábali čižmičky, ozdobovali stromčeky a každá trieda si začala nacvičovať program na vystúpenie. Všetci sme spoločne nedočkavo čakali, kedy už k nám príde vzácna návšteva.

V ten deň panovala v MŠ radostná atmosféra a všetci sme netrpezlivo čakali na zazvonenie zvončeka, ktorý by ohlásil príchod Mikuláša. Zazvonil zvonček a deti s radosťou, ale aj so slzičkami nedočkavo pozerali na dvere, kedy sa

už konečne otvorí. Mikuláš je dedko starý, vie on robiť veľké čary...

A že to tak aj naozaj je, sa presvedčili aj naši najmenší v piatok 03. 12. 2021. V našej materskej škole sme privítali Mikuláša v rámci našich zvykov a tradícií, piesňami, básňami, tancom aj divadelným predstavením. Mikuláš deti hojne obdaroval darčekom a rozlúčil sa s deťmi so slovami, že ak budú dobré aj nasledujúci rok, môžu sa opäť tešiť na takúto vzácnu návštevu.

Keďže sa rodičia nemohli zúčastniť na programe, mohli si ho pozrieť na face-

bookovej stránke MŠ. Veríme, že nielen Mikuláš bol spokojný, ale aj rodičia pri pohľade na svoje malé ratolesti.

Veľmi pekne ďakujeme aj našim sponzorom: Obecný úrad Liptovské Sliače a COOP Jednota Nižný Sliač, ktorí nám prispeli darom do našich balíčkov.

Na záver Vám celý kolektív materskej školy praje krásne a požehnané vianočné sviatky, veľa zdravia, spokojnosti a príjemné sviatočné chvíle v kruhu svojich najbližších.

V. Kajdová

Mikuláš v MŠ.

Foto: archív MŠ

VÔŇA VIANOC NA ŠKOLE

Opäť je tu zas krásny predvianočný čas. Isto každý bude súhlasiť, že toto obdobie patrí medzi najkrajšie obdobia roka. Aj v našej škole sa slovo Vianoce s rastúcim číslom v kalendári skloňuje čoraz častejšie. Žiaci stavajú stromčeky, zobia triedy, pripravujú program pre sv. Mikuláša a darčeky pre spolužiakov.

Každý rok je predvianočné obdobie spojené s množstvom akcií. Súčasťou duchovnej prípravy na Vianoce je aj adventný veniec, ktorého sviečky sa v týchto dňoch zapalujú v kostoloch a vo väčšine

domácností. Výroba adventných vencov je v našej škole dlhoročná tradícia a nájdeme na 2. stupni žiaka, ktorý by sa do tejto akcie nezapojil. Hotové adventné vence zdobili priestory chodby a tešili sa veľkému záujmu žiakov, ktorí ich obdivovali počas prestávok. V komornej atmosfére vo štvrtok 25. 11., posvätil adventné vence vdp. Jaroslav Chovanec za prítomnosti žiakov tretieho a deviateho ročníka. Veľké dievčatá pripravili sprievodný program pod vedením pani učiteľky Mgr. art. M. Mudičkovej. Všetky vystavené vence boli zároveň

zapojené do súťaže, v ktorej boli odmenené prvé tri miesta v každej triede. Veru nebola to ľahká úloha určiť najkrajší veniec, nakoľko si žiaci pri ich výrobe dali neskutočne záležať. A to ešte netušili, aké ceny dostanú. Okrem vecnej ceny žiakov prekvapili kartičky oprávňujúce ich majiteľa 1x počas školského roka na možnosť odmietnuť ísť odpovedať na ľubovoľnom predmete, ospravedlniť ho za nenapísanú domácu úlohu či predbehnúť sa v rade na obed na 1. miesto. Nebudeme klamať, keď povieme, že takéto ocenenie vyvo-

lalo v žiakoch ohromnú radosť. Posvätené vence si žiaci zobrali domov, aby si mohli v kruhu rodiny spoločne na nich zapáliť 1. sviečku, stíšiť sa možno v spoločnej modlitbe a vychutnať si túto chvíľu.

Počas tohto obdobia nezháľala ani naša pani riaditeľka. O jej zámeroch vedelo len veľmi málo ľudí. Pripravila si pre všetkých jedno veľké prekvapenie. Za pomoci pána Ladislava Littvu a členov stolnotenisového klubu ozdobili strom na školskom dvore vianočnými svetielkami. Slávnostne ho rozsvietil sv. Mikuláš. Bolo že to radosť. A tak ako žiarili svetielka na strome, tak žiarili detské oči pri pohľade naň. Sv. Mikuláš nikoho neobišiel a s veľkým záujmom si prezeral krásny program, ktorý si žiaci už dlhšie pripravovali pre tak očakávanú a vzácnu návštevu. Všetci sa učili básničky, pesničky, ale najmä sa pokúšali byť najlepší v „zbieraní“ dobrých skutkov. Mikulášovi s balíčkami pomáhali Obecný úrad Liptovské Sliače a OZ Tri Sliače, za čo im patrí veľká vďaka. S požehnaním a prosbou o zdravie pre každého sa rozlúčil a pokračoval vo svojej ceste. Ďakujeme Mikuláš, že si na nás nezabudol a prispel k vnútornej pohode nás všetkých.

Každý z nás pred vianočnými sviatkami želá svojim najbližším šťastné a ve-

selé Vianoce. Niektorým poprajeme osobne, a tým, s ktorými nie sme, pošleme pohľadnicu či esemesku. Učitelia našej základnej školy v rámci vyučovania slovenského jazyka a literatúry zapojili žiakov do súťaže Čitateľského klubu SLOVART. Tí boli veľmi kreatívni. Niektorí vymysleli vlastné vianočné básničky pre Čítka, maskota čitateľského klubu. Iní si dali záležať na výtvarnom spracovaní vianočných pohľadníc, určených pre neho. Veríme, že výtvary detí Čítka potešia a spríjemnia mu dlhé zimné večery počas adventu. Pohľadnice, ktoré ho oslovia, budú odmenené. Držíme preto palce všetkým súťažiacim.

Základná škola sa taktiež zapojila do akcie Dobročinná krabička. Už ste sa zamysleli nad tým koľko lásky sa zmestí do takejto krabičky? Charitatívna výzva, ktorú zorganizoval eLSe klub, mala medzi žiakmi a učiteľmi našej školy ohromnú odozvu. Počet naplnených krabičiek predčil všetky očakávania i napriek neľahkej situácii. Úprimne ďakujeme všetkým rodičom a deťom, ktorí sa aktívne zapojili do tejto krásnej akcie. Dúfame, že budú milým prekvapením, vyčaria úsmev a zahrejú pri srdci. Ani dištančné vzdelávanie nedokázalo prekaziť predvianočnú náladu. Napadnutý sneh vnukol žiakom 7. A triedy pod vedením triednej pani učiteľky ná-

pad „Súťaž o najkrajšieho snehuliaka“. Svoje voľné chvíle trávil žiaci vonku a napadnutý sneh postupne formovali, tak aby vytvorili čo najoriginálnejších snehuliakov. Jeden dokonca robil aj stojku. Svoje diela od fotili a poslali triednej pani učiteľke. Tá pre žiakov pripravila anketu, kde mohli hlasovať o najkrajšieho snehuliaka. Aktivita mala kladnú odozvu a aj takýmto spôsobom si žiaci v sebe dokážu udržiavať vianočného ducha a dobrú náladu.

V čase adventu naozaj v škole cítiť vôňu Vianoc. Krásny strom na dvore, vyzdobené triedy a zborovne dodávajú tú správnu atmosféru, čaro očakávania a radosť. V škole nie je miesto, kde by sa nesklóňovalo slovo Vianoce. Žiaci sa rozprávajú o medovníkoch, doladujú výzdobu triedy a netrpezlivo odrátavajú dni do najkrajšieho sviatku v roku. Atmosféra Vianoc pohltila školu a aktivity s týmto obdobím spojené. Ostáva už len popriať veľa zdravia, požehnaní a pokoja. Na chvíľu zabudnime na starosti, nech je už pokoj, čas vianočný, keď stromček sa ligoce, prajeme vám zo srdca krásne Vianoce.

**Mgr. Michal Slašťan
a kolektív autorov
Základnej školy**

Adventný veniec v ZŠ.

Mikuláš v ZŠ.

DOBROČINNÁ KRABIČKA AKO ZLATÝ KLINEC PODUJATÍ ELSE KLUBU

Dobročinná krabička bola zlatým klincom tohtoročných aktivít eLSe klubu a Spoločenstva Srdce leva. Vďaka spolupráci spoločenstva, obce, farnosti, školy, sociálnej komisie, dobrovoľníkov a dobrých ľudí sa vyzbieralo 125 darčkových krabičiek a 15 krabíc potravinovej pomoci, darčkových predmetov a drogérie. Dobročinná komisia zložená zo zástupcov eLSe klubu, obecného úradu i sociálnej komisie obce rozdelila krabičky a potravinovú pomoc 76 domácnostiam aj jednotlivcom. S pomocou dobrovoľníkov a obce sa do Vianoc rozniesli krabičky vdovám, sirotám, rodinám, chorým a osamelým ľuďom v obci. Ďakujeme všetkým, ktorí priložili ruku k dielu a pomohli urobiť krajšie sviatky v nejednej domácnosti.

V rámci spoločenstva sa nám v roku 2021 aj napriek nepriaznivej situácii podarilo uskutočniť viaceré projekty. V letných mesiacoch sme zorganizovali 9 profesionálnych animátorských školení. Pripravili sme tak takmer dvadsať animátorov na prácu s deťmi. Vyškolení animátori sa zapojili do organizovania Talentáča, najväčšieho animačného

programu na Dolnom Liptove. Talentáč sa nám podarilo zrealizovať formou denného tábora v siedmych obciach okresu Ružomberok. Počas piatich letných týždňov sa v ňom prestriedalo 160 detí. Tradične najväčšia účasť detí bola v Liptovských Sliačoch. Do programu sme zapojili cez 30 organizácií a účinkujúcich z okresu Ružomberok.

V jeseni sme pre 29 deviatakov našej základnej školy zorganizovali rozvojový program Poznaj tvoj potenciál. S trénerkou programu si žiaci definovali svoje silné stránky a talenty, čo im môže pomôcť pri výbere budúceho povolania. Dobrovoľníčky z eLSe klubu porozprávali žiakom svoje príbehy z dobrovoľníckej služby. Vďaka pozvaniu deviatakov vyskúšať si dobrovoľníctvo ako formu osobného rozvoja, získavania zručností a skúseností sa k nám pridali 2 nové dobrovoľníčky.

V tomto roku sme sa projektom „SUMMIT mládež RK“ zapojili do výzvy na podporu sieťovania. Naš projekt bol úspešný, vďaka čomu sme získali grant. Zrealizovali sme prieskum mládežníckych organizácií okresu Ružomberok a prvé

online stretnutie ich lídrov. Cieľom projektu je zvýšenie kvality práce s mládežou. Na online stretnutí 21 vedúcich a členov mládežníckych organizácií predstavilo svoju činnosť. Na podujatie sme pozvali aj Radu mládeže Žilinského kraja, IUVENTU – Slovenský inštitút mládeže a Sekciu pre mládež Žilinského samosprávneho kraja. Predstavili nám možnosti podpory práce s mládežou. Výstupy z podujatia sme zaslali na Žilinský samosprávny kraj, ktorý ich zapracuje do pripravovanej koncepcie rozvoja mládeže pre náš kraj.

V roku 2022 to bude 10 rokov od otvorenia eLSe klubu v Liptovských Sliačoch. Veríme, že podpora práce s našou mládežou bude v našej obci dôležitou témou. Ďakujeme Združeniu kresťanských spoločenstiev mládeže za podporu spomínaných podujatí. Za spoluprácu v roku 2021 ďakujeme ZŠ s MŠ J. Hanulu, farnosti a Obci Liptovské Sliače. Prajeme Vám požehnané sviatky plné porozumenia a zjednotenia v rodinách. Nech sme jedno srdce!

Ing. Helena Priesolová,
vedúca eLSe klubu

SPEVOM A MUZIKOU ROZDÁVAJÚ RADOSŤ

Už tri roky sa so speváckou skupinou Sliačanská sedmička stretávame na rôznych podujatiach nielen v obci, ale aj mimo nej. Počiatky vzniku zoskupenia sa spájajú s vytvorením mužskej speváckej skupiny Sliačania, ktorá začala písať svoju históriu v roku 2013. Pri jej zrode stáli

Štefan Vician a Štefan Mihulec. Názov skupiny odvodili od našej rázovitej obce Liptovské Sliače. Všetkých spojil spev tradičných ľudových piesní. V ich repertoári boli najmä melódie z L. Sliačov. Vznik Sliačanskej sedmičky sa datuje v roku 2018. Samostatné zoskupenie Sliačanská sedmička, ktorú vedie Jozef

Ondrejka, ktorý povedal: „Náš program pozostáva nielen z piesní, ktoré majú pôvod v našej obci, ale nevyhýbame sa ani skladbám z iných regiónov Slovenska. Repertoár zostavujeme podľa druhu akcie na ktorej vystupujeme.“

Umenie Sliačanskej sedmičky sprevádza ľudí pri rôznych príležitostiach ako napríklad svadbách, fašiangových pochôdzkach, folklórnych podujatiach. Doteraz vystupovali napríklad na národopisných podujatiach v Pribyline, na Ovenáliach v Ludrovej, na ľudových slávnostiach v obci Žiar. Celá naša tohtoročná práca je zdokumentovaná na YouTube pod názvom SLIAČANSKA 7-ČKA

„Veľkou poctou pre nás je, keď môžeme potešiť našim umením veriacich počas Vianoc, ako tomu bolo vo Vlaškách. Na Božie narodenie sa stretávame pri betleheme pri farskom kostole v L. Sliačoch. Vlni sme pred vianočnými sviatkami nahrali video v našom chráme, ktoré bolo uvedené na YouTube na Štedrý večer. Naše koledy, tak spríjemnili sviatočné chvíle. Tohto roku opäť sme zopakovali tento náš projekt. Bude to znovu naše netradičné vinšovanie, keď je problém sa stretávať,“ uviedol J. Ondrejka. Sliačanská sedmička má aj vlastnú stránku na WEBNODE. Tel. kontakt 0908 158 441/0902 476 292

Mgr. T. Šula

Aktivity Sliačanskej sedmičky.

Foto: Tibor Šula

LIPTOVSKÉ SLIAČE MASTERS 2021 – 17. ROČNÍK, SEPTEMBER 2021

Závěrečný turnaj sezóny pre 8 najlepších tenistov zo Sliachanského rebríčka 2021, dvojhra. Hralo sa v dvoch skupinách každý s každým, potom semifinále a finále.

V A skupine hrali Jozef FRIČ (1.), Milan SLEZIAK (4.), Milan KELČÍK (5.), Ján GEJDOŠ (8.) V B skupine hrali Ján PLÁVKA (2.), Patrik GALLO (3.), Silvester ŠVIDROŇ (6.), Martin FRIČ (7.) Z víťazstva sa tešil **Ján Plávka**, ktorý tak zúročil dlhoročnú tréningovú drinu. Výsledky: Semifinále: **J. Frič** (A1) – P. Gallo (B2) 7/5, 6/4; **J. Plávka** (B1) – M. Sleziaak (A2) 6/4, 6/2; Finále: J. Frič – **J. Plávka** 2/6, 3/6 Body do sliachanského rebríčka 2021 získané v turnaji:

J Plávka – 90, J. Frič – 50, P. Gallo – 20, M. Sleziaak – 20, S. Švidroň – 10, J. Gejdoš – 10, Mi. Kelčík – 5, M. Frič – 5

Ing. M. Hanula

Masters 2021.

Foto: archív klubu

Ďalší úspešný ročník automobilovej súťaže v Liptovských Sliačoch.

Foto: archív OcÚ

**Požehnané vianočné sviatky
a šťastný nový rok 2022
Vám praje
Váš starosta Mgr. Milan Frič**

